

OŽIVI HRVOJA NA SVOM MOBITELU!

Slijedi upute na dnu postera.

KLIMATSKE PROMJENE

Čuvajte domaće i ugrožene divlje vrste, ne unosite strane i invazivne vrste u okoliš, prijavite pronalazak invazivne vrste, čuvajte prirodna staništa biljaka i životinja. Očuvanjem okoliša i bioraznolikosti čuvate planet!

Ne bacajte otpad u podzemlje – čuvajte podzemne vode i izvore, štedljivo koristite vodu i pročišćavajte otpadne vode. Iz podzemnih voda zahvaće se više od 90 % vode za potrebe vodoopskrbe u Hrvatskoj.

Sakupljajte kišnicu, smanjite onečišćenja od sredstava za zaštitu bilja, umjetna gnojiva ne rasipajte nepotrebno i zamijenite ih prirodnim, za proizvodnju energije koristite bioplin, energiju sunca, vjetra, vode i dr.

Čuvajte šume i močvare, sadite drveće i bilje, ozelenite gradove, rijekama dajte mjesta – gradite dalje od rijeka i na povišenim mjestima, primjenjujte prirodna rješenja i usluge ekosustava za smanjenje posljedica i prilagodbu na klimatske promjene.

Koristite javni prijevoz ili bicikl, koristite biogoriva, smanjite emisije stakleničkih plinova inovativnim i naprednim tehnologijama u proizvodnji, reciklirajte vodu i materijale u proizvodnji, ugradite filtere u sustave za ispuštanje plinova.

Ne bacajte hranu i namirnice, kupujte sezonske proizvode i one za čiju proizvodnju se troši manje energije i vode (za proizvodnju 1 kg govedine utroši se oko 15.000 l vode, za jednu šalicu kave oko 140 l, za 100 g čokolade oko 2.400 l). Prehrambeni sektor emitira 21 do 37 % ukupnih emisija stakleničkih plinova.

Koristite štedne žarulje, gasite svjetla, zatvarajte vrata hladnjaka, kupujte kućanske aparate visoke energetske učinkovitosti (A+++), ugradnjom sobnog termostata možete smanjiti troškove grijanja i do 15 %. Štednjom energije, energetsom učinkovitosti i upotrebom obnovljivih izvora energije smanjuju se emisije ugljika.

Smanjite nastanak otpada, razvrstavajte otpad, smanjite upotrebu plastike, koristite platnene vrećice, birajte veća pakiranja i robu u rinfuzi, ponovno upotrijebite stare stvari i pronađite im novu svrhu, popravite što je moguće, upotrijebite punjive baterije. List papira može se reciklirati 4 do 6 puta, staklo beskonačno, a 90 % tekstilnog otpada može biti ponovno upotrijebljeno.

SLIJEDI UPUTE I GLEDAJ KAKO HRVOJE OŽIVLJAVA PRED TVOJIM OČIMA!

Preuzmi našu besplatnu AR aplikaciju iz Play store trgovine i oživi Hrvoja u 5 koraka: **[1]** otvori Google Play Store na mobitelu, **[2]** u traku za pretragu unesi naziv slikovnice „Hrvoje i prijatelji poručuju: Klimatske promjene i čovjeka uključuju!”, **[3]** pronađi aplikaciju u rezultatima pretrage i klikni na nju te ju instaliraj na svoj mobitel, **[4]** pronađi aplikaciju na početnom zaslonu mobitela i otvori ju **[5]** usmjeri kameru na dio postera s Hrvojem i pričekaj trenutak kako bi aplikacija prepoznala sliku i pokrenula AR sadržaj. Uživaj u proširenoj stvarnosti koja oživljava Hrvoja i donosi poruke o očuvanju voda i Zemlje.

STAKLENIČKI PLINOVI zadržavaju toplinske zrake u atmosferi i održavaju temperaturu Zemlje, koja bi bez njih bila za oko 30 °C hladnija. Količine stakleničkih plinova značajno su porasle u odnosu na predindustrijsko razdoblje, uzrokujući efekt staklenika, zagrijavanje i klimatske promjene. Koncentracija CO₂ u 2021. godini iznosila je 148 % predindustrijske razine! Najznačajniji plinovi vezani uz klimatske promjene su: ugljikov-dioksid - CO₂ (fosilna goriva, požari, uništavanje šuma); metan - CH₄ (lotpad, poljoprivreda i stajski gnoj); dušikovi oksidi - N₂O (fosilna goriva, gnojiva koja sadrže dušik) i freoni (rashladni uređaji, sprejevi).

Ubrzanim RASTOM BROJA STANOVNIKA na Zemlji povećava se onečišćenje okoliša i količine stakleničkih plinova. Svjetska populacija mogla bi dosegnuti 8,5 milijardi stanovnika na Zemlji 2030. godine, a vrhunac od 10,5 milijardi stanovnika očekuje se 2080. godine.

Energetski sektor najveći je izvor emisija stakleničkih plinova. Zgrade su odgovorne za 40 % potrošnje energije u svijetu, a čak oko 83 % zgrada u Hrvatskoj ima velike gubitke topline, što ih svrstava u energetske razred E!

Intenzivna SJEČA ŠUMA I ISUŠIVANJE MOČVARA negativno utječu na klimatske promjene. Zemlja godišnje izgubi 18,7 milijuna hektara šuma ili oko 27 nogometnih igrališta svake minute. Posljednjih 300 godina izgubljeno je 85 % močvara, više od 50 % od 1900. godine.

NEUMJERENA POTROŠAČKA PRAKSA rezultira velikom količinom emisija ugljika i otpada. E-otpud je jedna od najbrže rastućih vrsta otpada u EU-u, a reciklira ga se samo 40 %. Modna industrija uzrokuje oko 10 % globalnih emisija ugljika.

U Hrvatskoj svaki stanovnik godišnje proizvede 416 kg otpada. Prosječna kanta otpada sadrži oko 23 % papira i 23 % plastike koji bi se mogli reciklirati ako se pravilno odvoje. U svijetu se 44 % otpadnih voda iz kućanstava ne pročišćava na siguran način.

KISELE KIŠE nastaju otapanjem stakleničkih plinova u kapljici kiše. Kisele kiše oštećuju biljke, nagrizaaju metale i zakiseljuju vode. Najveći učinci bili su vidljivi 70-ih godina prošlog stoljeća kada su umirale cijele šume, a jezera u Skandinaviji doživjela pomor riba.

Oko 3,6 milijardi ljudi nema sigurne sanitarne uvjete. Od BOLESTI uzrokovanih zdravstveno neispravnom vodom za piće svake godine u svijetu umire oko 1,4 milijuna ljudi, od čega svakog dana više od 700 djece mlađe od pet godina. Loši uvjeti života dovode do RASELJAVANJA LJUDI.

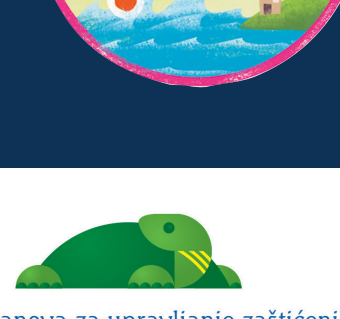
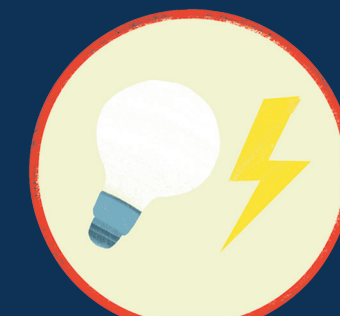
Oko 2,2 milijarde ljudi u svijetu nema pristup pitkoj vodi, 2,3 milijarde živi u zemljama s NEDOSTATKOM VODE, od čega je 733 milijuna s velikim i kritičnim nedostatkom vode. Gotovo 800 milijuna ljudi je pothranjeno, a do 2050. globalna proizvodnja hrane će se povećati za 50 % za procijenjenih 9 milijardi ljudi.

Oko 90 % OZONA nalazi se u atmosferi na visini od 20 do 50 km i čini ozonski omotač, koji nas štiti od štetnog sunčevog UV zračenja. Uništavanje ozona povezuje se s freonima – sintetskim rashladnim plinovima iz uređaja za hlađenje. Nad Antarktikom je 2000. godine izmjerena najveća ozonska rupa promjera 30 milijuna km²!

EKSTREMNE VREMENSKE POJAVE (poplave, suše, oluje i dr.) sve su izraženije. Prema podacima UN-a, između 2001. i 2018. je 74 % svih prirodnih katastrofa bilo povezano s vodom. U 2022. godini poplave u Pakistanu pogodile su 33 milijuna ljudi, zbog čega je raseljeno 8 milijuna.

Zbog povećanja razine mora i suša na kopnu, MORE PRODIRE u rijeke i podzemne vodonosnike. Oceani upijaju veliku količinu CO₂, zbog čega postaju kiseli. U 2022. godini je zabilježena kiselost na površini otvorenog oceana, najveća u posljednjih 26 000 godina. Zbog ZAKISELJAVANJA i povećane temperature, izgubljeno je 50 % koralja na globalnoj razini.

Srednja GLOBALNA TEMPERATURA u 2022. godini je bila 1,15 °C viša od prosjeka razdoblja 1850. do 1900. godine, a osam najtoplijih godina izmjereno je od 2015. do 2022. godine. Oko 90 % energije zarobljeno u stakleničkim plinovima odlazi u oceane, čime se povećava temperatura i razina oceana. Povećanju razine mora pridonosi i otapanje ledenjaka, čiji ukupni gubitak debljine od 1970. iznosi gotovo 30 m. Ledenjaci su globalno izgubili više od 6.000 giga tona leda (1993. do 2019.), što predstavlja količinu vode od 75 Ženevskih jezera.

Sadržaj postera uključuje je odgovornost Hrvatskih voda. Izradu ovog postera je sufinancirala Europska unija iz Programa Interreg Italy - Croatia, Projekt SeCure.